

هــ موو نـ گبـ تـ کـان لـ پـشتی
 بوو نیی دـ وـ وـ تـ وـ نـ کـ ئـا مـرازی
 سـ رـ کی سیستـ مـ کـ یـ یـ زـا هـیر
 با هیر

22/10/2022

کام من ئوانمان کام لای ساری کی دوتت هار لای دروستبوونیو،
باردوامبوون و پاراستنی خی تا دگات لایرددن و هویوشا ندنوی،
تدگین.

دې وخت لږ هېر جبرکدا بېت بې هېر ناوېکې وې بېت ئې و ئامراز هېر سېرکيې سېستېمېکې کې اگريې و بېردې و امدان و بېرقي رارېوونې خودې سېستېمېکې دې پارېزېت، ئې و دام زراوې کې تې و اوې و زېفې کاني سېستېمېکې لږ خېدا گردکړدې تې و، ئې و د زگې يې کې بې ئې و نېک کارگې يې کې بچوک تې نانېت کې مېانيې کې زې بې لايېش لږ بې رانېر بې گزاچوونې وې کړې کارې کانيدا ناتوانېت بې هېفتې يې خې بگرېت، ئې و ئيدارې کې تې و اوې تې مې مېايې تيې کان و ئابوريې کاني بې خې و بې يې کديشې وې گرېداوې تې و، ئې و هېکې لږ قوچکې يې کې لږ سېرې مېرې قې کانې وې خې اگرتوې و بې ناو هېموو بې شې کاني کې مې و کار شې بوې تې و لږ سېر بې رهې مې کار و خوېنې ميللېت دې ژې . ئې و قې لايې کې پې ناي سامانداران و خاوې نداران و زېرداران و چې وسې نېران و ... تد دې دات . دې وخت ئې و کې لږ زلې يې کې دې وېت پارسې نگې هېموو چين و توې ژاې کې مې لايې تيې کان بې جېرېک لږ جېرې کان اگريېت، گوايې دې وېت ئاراميې و ئاسايش و دادوېرې کې مېايېتيې و هېلې يې کسانې و ئازاديې هېموان بېارېزېت، ئې و دام زراوې کې پې لېس و سوپا و تېي سېخوېي لږ خېدا کړدې تې و، ئې و د زگې يې کې دې توانېت کارئاسايې بې مامېي ئابووريانې و سياسيانې و بازرگانېانې لږ لگاي دېلې ماسيېت و دانانې ياسا و سېسا و سېسې کانې و لږ سېر ئاستې نېشتمانيې و جېهانېيې بې تې و اوې خاوې نداران و سامانداران و بازرگانېانې بکات، دې وخت ئې و برا گې ورې يې کې دوژمنې ميللېتې کې يې تيې و دې ست و هاوې يمانې هاودې سېساتان و دې وېتانيې دېکې يې، دوژمنې ژيان و ژينگې يې.

دې وخت، زه به لاهيې و ځمکې ته وای کړدو ځکه له یشت

هه موو کارساته کانی به شریه توه بهت و سه رچاوه یان بهت. من له لر دا نام ووت له لې دوه ووت بدوهم ئوه وې سه روه وېم هه ر وېکو کورته ناسینه کی دوه ووت نویسه تاکو له ووه گه ر به کورتیش بهت بچم سه ر ئوه وې که دمه ووت بیه م .

ئوه وانمان که ته زک له لې دوه ووت بزانه ئوه وانې سه روه وې به باشی دزانه به یه دزانه گه ر خبات دژ به دوه ووت نه بهت هه رگیز نه دتوانه ت و نه له ژکشی ته دایه که دژایه تی سیسته مه که بکرت. ئوه وان شمان که ئوه و لکه ورې دوه ووت نازانه یاخود نایبینه با هه ر ته ماشای دسه لاتی هه رهم پایه و مه وقیه که ی بکه یه. به نمونه له هه ر ته گیرانه کماندا له لایه ئه رانه وه، تورکیا وه یاخود هه ر ووت و دوه ووت ته کی دیکه وه بهت یه کسه ر په سیار دکه یه و توه د بینه و د بینه به چی دوه ووت ته کی هه رهم هیچ هه وسته کی نیه؟ به چی له گاه به تورکیا، به ئه رانه، به حکومتی مه رکزه ددات که ئوه و بکات؟ به چی په یوه ندی نابته له گاه تورکیا و ئه راندا؟ به چی دوه ووتی سه ربه خه ی کوردی به به له زامه ندی هیچ دوه ووت و دوه ووتی دراوسه یه و ئه وروپا له اناکه یه نه؟ زه ری تر له م په سیار و ته گیرانه به دسه لاتی کوردی دتکرت.

کردنی ئه م په سیار و ته گیرانه له دسه لاته داران مایه به ئاگایه و زیه کانی دوه ووت ته که له سه رته ی ئه م نویسه دا په نجم به له اکشان. دوه ووت به به ئه رک و فرمانه کانی که دتستیشانه م کردون به گومان که به په رسی ئه مه یه، ناتوانته ئیداره ی مه له ته کی بدات یا استتر که نتره یان بکات. گه ر بهت و ئه و و زیه فانه به جه نه ه نه ت، ئه و ئه رکانه نه گرت ته ئسته ی ئه و بوونی وه کو هه یکه له کی مردوه دت بهت و دمه نیت وه.

بوونی دوه ووت و مانه وې مه حاه گه ر له په یوه ندیدا نه بهت له گاه دوه ووت تانی دهر و دراوسه ی و واته تانی دیکه ی ناوچه که و ئه وروپا و هه تا جیهانیشدا. ئه مه واته ته که له م دونیا یه دا نیه به ئه مریکا و واته تانی گه ش کردووی ئه بووری دیکه شو سه ربه خ بهت. هیچ واته ته که نیه ئه بووریه کی سه ربه خه ی هه بهت. ئه مریکا به و گه وره یه خه ی وابهسته یه کی گه وره ی واته تانی دیکه یه زه ر زیاتر له عه راق و ئه رانه به وه. ئه و واته تانی که په شتر ته اده یه که له ننگ له وې ئه بووریه وه سه ربه خه بووبته کنه مپوون و له ننگ له ئه فیه قادا بووبته کن به دانیشتوانه کی زه ر که موه که بده ته تی ژیهانی که مه یه تیه مانه وې په یوه ندیه که مه لایه تیه که نه که و ته اده یه که ژیهانی که مه یه تی و هه ره و زیه فانه یان بووه.

گه ر ته ماشای داهات و به ره می هه ندک واته تان بکه یه، به نمونه بریتانیا له سه لانی 50 کانی چه رخی له بووردوودا زه ر زیاتر

سەر بەر بەر خەڵای پەو ديار بوو لێ زۆرێك لێ بووومی كشتوكاى لێ سەر جەمى چەشنى دانەو وەكان تا دێگات جەرى گەشتەكان تاكو ئاستاى. ئێردەن، ميسر 70 سا لێم و بەر پەويستيان بە هەنانى نێك گەنم نەبوو بەكو هەناردەيان دێكرد كەچى ئاستا بە بە هاوردەى گەنمى دەر وە برستەى تەيدا بەاودە بەتەو.

بە كورتى خەسەتە سەرمايەدارى ئاواى كردوو كە دۇنيای لێ لایەكەو كردوو بە يەك و بە يەك نەتوانن بژین هاوكاتيش چەوساندنەو و برستەى و نەبوونى و جەنگ بە هەموو جەركانى و هەكەندى بەشەركانیشى بە بەرژوو ندى خەى خولقاندوو تاكو بە بەردەوامى لێ دژايتەى يەكديدا بن و بمەننەو.

هەرەمى كوردستانیش بەدەر نەيە لێ وەتانی وابەستەى دیکە، ئێنگە لێ زەر روو وە بەهەى ئێو هەكارانەى كە هەمومان دیزانین زەر وابەستە تر بەت لێ وەتەن ياخود دێو وەتەنى دیکە، بە گومان شوێن و جوگرافى كوردستان و بەستەو وەى ميللەتەكەى بە دێو وەتەنى تر وە، ئێمانەش بەخەيان وەى وابەستە بوونى زياترى هەرەمى خولقاندوو.

وەتەك كە لێسەر دێريا نەبەت وەتەك لێ ناو وە بەستراو وەتەو بە عەراق و دێو وەتى عەراقى وە، لێ دەر وەى خەشى بە سنورى توركيا و سوريا و ئێران وە، ئێمەش يانى هەناردە و هاوردەى هەموو شتەك تەنانەت فەينى فرەكە بە فەكەخانەكانى دێبەت بە فەكەوتەن و ئێزامەندى ئێو دێو وەتەنە بێت، ئێمە جگە لێ بوون و وەرگرتنى هەو وەستى سياسى جياواز لێ وەتەنى دیکە، ئێگەر هەبەت، بە خەى كەشەيەكە. لێ وەها حەتەكدا حكومەتى هەرەم بەرى زەر خوار و دێستى لێ ژەر بەرى دێو وەتەنى دیکە داى. بە واتا يەكە دێبەت قوربانى بە زەر شت بەت تا دێگات قوربانيدانى خاك و هاوو وەتەنى خەشى بە حكومەتەنى دراوسە تاكو بوون و بەرژوو ندى خەى كە بوون و بەرژوو ندى حيزب و دێستەكانەتى بپارەزەت. گەر ئێمە تەوانينمان بەت نابەت لامان سەير بەت كە دێستى دێو وەتى ئێران و توركيا و هەتا دێسەتەتى مەركەزى ئاوا بەت بە لێناو بەردەنمان، بەكو حكومەتى هەرەم خەشى بەرگرى لێ هاوو وەتەنى ناكات.

لێگە و تەنى ئێوانەشدا جياوازيەكى كەم لێ هەندەك وەو وە لێ نەوانى دێو وەتەكەى كوردستان و دێو وەتەنى دیکە دا دێبين. بەهەزى وابەستەى حكومەتى هەرەم بەو دێو وەتەنەو و بە قوربانى كەردنى ميللەتەكەى و قەبو كەردنى هەموو سازش و خراپى كە جگە لێ وەى كە لێ بەگەكانى پەشوودا ناوم هەنان ئێنگە پەيو ندى بەو گرەبەستە سياسى و ئابوورىيە نەهەنانەو ش بەت كە لای ئێمە تا ئاستا شاراوێن كە بوونى هەو وەستەك لێلاين دێسەتەتى كوردى و بەرانبەرەيان ئيمتيازى ئێكجار گەو وە و دێسەتەتەشيان لێ دێست

بچەت.

ئىنجا مڭىرىي:

جىاوازى ھەيەل ئىوانى دەۋى تەككى كوردستان و عىراقدا، ھەر ئاۋاش جىاوازى ئىوانى دەۋى تەككى عىراقى و ئىرانى و توركى و ئورپاۋى لىۋى گەشە ئابوورىيە، لىۋى پەشۋوۋىنى پىشە سازىيە ھەيەل، كە ئىم گەشە يەش بە خەستى لىۋى سىياسەتى دەۋى تەككى ھەر دەۋى تەككى بەت ئىنگ دەۋى تەككى. واتە ھەزى سىياسەت و دىپلەماسىيەتى دەۋى تەككى ھەزى ئابوورىيە كەيدا خەي چەكەردەتە، چەكەندەك لىۋى ئابوورىيە بە ھەزى بەت ئىۋەندەش لىۋى سىياسىيە ھەزى و دامەزراۋ دەۋى تەككى. لىۋى گەشە بوۋى ئىۋە بە ھەزى و گەشە ئابوورىيە كەيدا و بەرژەۋى ئىدىيە كەنى بە ھەم پەرسىيەكە لىۋى سىياسەتى: قازانچى ئىۋە گەشە ئابوورىيە و بەرژەۋى ئىدىيەكە بە كە و بە چەكەنەكە؟*

لىۋى گەشە وتەنى ئىۋەشدا ھەشتا ئىۋە دەۋى تەككى تەنە ناتەۋەن لىۋە ۋابەستەيى دەرچەن. لىۋە شەككى ۋوسىا و ئىكرانىادا بە باشى گەرداۋىيان بە يەكەۋە و بەكەكى ۋابەستەيى ھەموۋىيان بەۋى تەريانەۋە دەرەكەۋەت. ئابلوۋقى ئابوورىيە لىۋى سىياسەتى بەيكەتى كەكەي يەكەنى گەمانەكە سەبارەت بەۋە ئاستىيە نەھەۋەتەۋە. ئىمەش ئىۋە دەكەيەنەت ھەتە دەۋەتە و دەۋەتە تەدارىيە بەمەنەت ۋابەستەيى دەمەنەت ھەرگىزە خەكەيەتە [ئىكتىفەي زاتىيە] ۋەۋە نەكە لىۋە ئىۋەكە ناتەۋەنەت ئىۋە ۋەۋەتە يەخەۋە ۋەۋەتە مەخەۋە، بەكەكە لىۋە ئىۋەكە دەۋەتە و كەمەكەكەن لىۋە چەۋەچەۋە سىستەمەكەكەن كەمەكەستى سەركەكە دابىنەكەنى پەداۋىستىيەكەنى ئىۋەنە خەكەكەكەي نىيە بەكەكە قازانچە و سەرمەيەيە. ئىۋەشە كە ئىمە دەستەبەر دەكەتە ۋەۋە ۋەۋەكە كەمەكە و بەردەۋەمەنەتە، ۋەۋەتەنە گەشە و گەشە بە كەرى و لىستەكە لىۋە نەگەتەيەكەنى تەنە.

بە زەگەربوۋەن لىۋە ۋابەستەيى، زەگەرى تەۋەۋە لىۋە سەكەتە و دەۋەتە و دەۋەتە تەمەدارىيە و كەمەكەي قەۋەكەي. واتە زەگەربوۋەن لىۋە پەيە ھەرە سەركەكەيە سىستەمەكە و پەيەكەنى دىكە و ھەزە تەرىكەكەن كە لىۋە خەمەتە مەنەۋە سىستەمەكەدان.

زەگەربوۋەن نەكە ھەر لىۋە دەۋەتە بەكەكە لىۋە كەمەكەي مەدەنى ھەنەۋەكە و كەكەستەۋە، كە زەكەكە لىۋە چەكەكەنە و خەكەكەنى دەرەۋە ئىۋەنەش ئاۋەتەخەۋە كەمەكەي مەدەنى و دەۋەتە تە لىۋە. كەمەكەي مەدەنى يەنى كەمەكەكە كە ياسا سەركەۋە و بەكەكەستە بە چەۋەسەندەۋە كەكەكارەنە و ھەزەرانە، بە زەكەكەنى سەرمەيە و سەرمەيەدارەنە، بە ھەمەۋە ئىۋەنەكە پەشەتەر بەسەمەكەنە. كەمەكەي مەدەنى يەنى كەمەكەكە كە تەكەكەنى دەستە بە كەۋەكەي خەيۋە بەگەتە و ھەقەكەسى نەبەتە، كەمەكەي مەدەنى دابەۋە لىۋە يەكەنى و مەشە لىۋە گەۋە خەۋەكەرە و دەۋەتە.

کاممندی مَدَنی یا نی کاممندی پاشکوتوی تَکَنگَلَجیای پیشسازی و کردنی فَرَدِکَانی بَی بَی بَی، بوونی یاسای خراپتر لَ دانا نی باجی زَر لَ سَر خَکَانی ئاسایی و زَحَمَتَدانی زیاتریان لَ سَر کار و نا حَکَرَدنی زیاتری ژیا نیان، کام زَر بَی چَی پاشکوت و وابستَی و دوور لَ سَر بَی خَی و ، دوور لَ بَی بَی کام و ژیا نی کاممندی و هاودردی و هاو خَشی یَ کَدی و .

زگار بوون لږ وابلستۍ يې سربرخه ځيې لږ د سته بڼرکړدنې بڼې کک وږياني کک مڼا يې تۍ و بڼ کک مڼا يکړدن وږي ئا بووريې، بڼ خولقاندنې يکسانۍ و ئازاديې بڼ هډموان و دادوږي کک مڼا يې تۍ و د ستا يې تۍ ژيان و ژينگ، بڼ هډموان شانندن وږي کاري کرگرت بڼ دابینکړدنې تڼواوې پوښتۍ کاني تاک، بڼ دروستکړدن وږي مرځ و ځکښتن وږي کک مڼا، بڼ دابڼاني مرځ و کک مڼا لږ هډموو څسڼ تکی نه گريسي مرځ و کک مڼا هډنووکي ژر سا يې د سڼات و سيستم کک.

[illegible]

* لـ 9/04/2014 وتار كم لـ ژر ناونيشانى " ئايا پـر سـ نـدن و پـنـانـ كـمـمـگـى مـدـنى بـ واتـى ئاسوودـى و خـشـگوزـرانـى هـا وـا تـيـد كـانـتى؟ لـ و وتار دا پـنـجـم بـ ئـو و اكـشـاو ، بـيـ بـ پـويستى نازانم كـ چى تر لـ سـر ئـو و بنوسم . گـر دـتـوت وتار كـ بـينـيت ، تـكا يـ كـرتـ لـ سـر ئـم لـينـكـى خـوار و بـكـ :

<http://www.zaherbaher.com>

•